

شاید بحث حق رای را می‌گویند که برخی اعضا در این شورا از حق رای بیشتری برخوردار هستند. یا یعنی که خانوم دانشور مطرح کردند و گفتند که برای حضور افراد در لیست شورای شهر از هر فرد نفری دو میلیارد در یافت می‌شود؟

من در این دوره در بحث شورای شهر حضور نداشتم و در آن اظهارنظر نمی‌کنم. در سال ۹۴ این مساله در شورای سیاست‌گذاری به خوبی پیش رفت.

لیستی که در مجلس بسته شده به چه صورت بود؟

ببینید در مجلس فرد دیگری نبود که در لیست قرار بگیرد. در شورای شهر هم مشکل دیگری بود. اینکه شما باید ۲۱ نفر را از بین ۸۰۰ نفر در بیاورید.

جریان اصلاحات از دوم خرداد

یکی از شعارهای اصلی خود را توسعه سیاسی قرار داد. جریانی که شعار خود را توسعه سیاسی می‌داند چرا باید از اعضایش برای قرار گرفتن در لیست ۲ میلیارد بگیرد؟ مثلا اگر این شورای شهر ناموفق شود و نتواند به شعارهای خود عمل کند چون این لیست مورد تایید خاتمی بوده است به اعتبار ایشان لطمه وارد می‌شود در حالی که حزب می‌توانست پاسخگو باشد؟

در کشور ما تا تخریب نخواهد پا بگیرد بسیار زمان می‌برد. اصلاح‌طلبان با حفظ هویت اصلاح‌طلبی کار خود را پیش بردند و برای آنها اولویت این بوده است که گفت‌مان اصلاحات را توسعه و تعمیق دهند.

«لاریجانی و ناطق پست‌اندازی کرده‌اند

یادتان نرود ناطق نوری که در انتخابات ۷۶ رقیب اصلی خاتمی بود امروز به دیدارش می‌رود و کنار ایشان است. آیا لاریجانی امروز لاریجانی دوده قبل است یا بسیاری از دیگران. این یک پست‌اندازی است. اصلاح‌طلبان نیز نمی‌گویند که پیروزند بلکه این گفت‌مان امروز بین مردم تعمیم پیدا کرده و این برای کشور ارزشمند است. روحانی که دیروز عضو جامعه روحانیت مبارز بوده آیا ایشان همان روحانی دیروز است؟ یا در سال ۱۴۰۰ ممکن است یک اصولگرای دیگری بیاید. این تقلیل نیست. حالا چهار نفر آمده‌اند ادعا کرده‌اند که به ما گفتند برای قرار گرفتن در لیست باید پول بدهید، من این را نمی‌دانم.

عارف این را تایید کردند؟

شورای عالی سیاست‌گذاری چنین چیزی را تایید نکرده است.

«صلاح نیست جهانگیری رئیس شورای سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان شود

این بستگی به مدیریت عارف در شورای سیاست‌گذاری ندارد که نمی‌توانند این شورا را مدیریت کند. مثلا جهانگیری برای مدیریت شورای سیاست‌گذاری بهتر نیست؟

جهانگیری معاون اول رئیس جمهور است و صلاح نیست که ریاست شورای سیاست‌گذاری را برعهده بگیرد.

«توان مدیریتی عارف را با

دیگران نمی‌توان مقایسه کرد عملکرد عارف را چگونه می‌بینید؟ عملکرد عارف به صورت کلی مناسب بوده است. توان مدیریت او را اگر بخواهیم با ایکس مقایسه کنیم نمی‌شود و خودش هم قبول دارد. ولی عارف یکسری توانمندی‌هایی دارد که دیگران ندارند و یک مقبولیت اجتماعی پیدا کرده است و این مقبولیت باعث شده به ریاست شورای عالی سیاست‌گذاری برسد. در انتخابات مجلس سال ۹۴ که شورا برای اولین بار شکل گرفت همه اعضای شورا و هیات‌رئیس‌ه روی عارف اجماع داشتند و درباره وی رای گیری صورت نگرفت.

از طرف روحانی حمایتی از عارف نشد. دلایل چیست؟

این را باید از خود روحانی پرسید و از حزب اعتدال و توسعه.

خاتمی هم به صورت علنی از عارف حمایت نکرد. آیا دلیل خاصی داشت؟ نه، این موضوع را او مدیریت کرد. خاتمی تصمیم‌گیری برعهده شورای عالی سیاست‌گذاری محول کرد. اینها طبیعتا تا لحظه آخر به دنبال ریاست عارف بودند.

«منکر حمایت وزرای دولت از ریاست لاریجانی بر مجلس نمی‌شوم

خیلی از وزرای اصلاح‌طلب روحانی به دنبال ریاست لاریجانی بر مجلس بودند و این مطلب را خود عارف مطرح کرد. این عیبی ندارد. من منکر نمی‌شوم.

برخی می‌گویند که در شورای عالی سیاست‌گذاری حلقه‌ای شکل گرفته است و این افراد پشت خاتمی پنهان شده و هزینه‌ها را به او تحمیل می‌کنند.

اصلا چنین نیست و من چنین چیزی را تکذیب می‌کنم و از شما هم می‌خواهم به این بحث نپردازید. موسوی‌لاری حقیقتا و شدیدبا به دنبال ریاست عارف بر مجلس بود. انتخابات ۹۴ سه مرحله‌ای بود؛ دو مرحله

را اصلاح‌طلبان به صورت کیفی پیروز شدند. مرحله سوم که انتخاب رئیس مجلس بود را اصلاح‌طلبان تا آخر دنبال کردند ولی مجلس باید تصمیم می‌گرفت. این را یادمان باشد که دو مرحله ابتدایی را مردم تصمیم می‌گیرند.

«نظر روحانی برای انتخاب رئیس مجلس بین لاریجانی و عارف را نمی‌گویم

این که می‌گویند عارف هیچ تلاشی برای ریاست نمی‌کرد و خیالش برای انتخاب شدن به‌عنوان رئیس مجلس راحت بود، درست است؟

اینها همه شایعه است. او تا لحظه آخر فعال بود و با نمایندگان ملاقات می‌کرد. همان طور که لاریجانی دیدار می‌کرد. من در مصاحبه‌های قبلی هم گفتم مرحله سوم انتخابات ۹۴ دیگر ربطی به مردم نداشت و انتخاب بین ۲۹۰ نماینده بود. بخشی از دولت هم موافق ریاست

لاریجانی بودند و برخی دیگر نیز خیر. نظر خود روحانی را نمی‌گویم.

نظر شما به نظر اصلاح‌طلبان نزدیک بود؟ یا اینکه او با لاریجانی بده و بستانی داشت؟

نه بده و بستانی نبوده است. بالاخره حق روحانی است که افرادی که با او هماهنگ‌تر هستند را حمایت کند و نمی‌شود گفت که حتما باید گزینه او به ما نزدیک باشد.

«لاریجانی امروز» اگر سال ۷۶ رئیس صداوسیما بود، اصلاح‌طلبان از ناطق شکست می‌خوردند

چه شده که اصلاح‌طلبان از لاریجانی حمایت کردند. آیا او تغییر کرده یا اصلاح‌طلبان؟

من برای شما یک مثال می‌زنم. باورم این است که لاریجانی که امروز است با این پختگی و این درایتی که در سیاست خارجی و منافع ملی دارند و با این تدبیری که در به رسمیت شناختن همه جناح‌های سیاسی دارند، اگر در سال ۷۶ همین آدم رئیس صدا و سیما بود، اصلاح‌طلبان احتمالا پیروز نمی‌شدند و ناطق پیروز می‌شد.

«احمدی‌نژاد قصد داشت با خاتمی دیدار کند خاتمی نپذیرفت

یعنی اگر هر فرد سیاسی‌ای تغییر کند اصلاح‌طلبان با او کار خواهند کرد؟ مثلا حتی اگر احمدی‌نژاد باشد؟

من داخل پراتر می‌گویم که احمدی‌نژاد قصد داشت با خاتمی دیدار کند که خاتمی هوشیارانه نپذیرفت. همین آقا به ما گفته است که مشکل من با اصلاح‌طلبان نیست.

چرا لیست شورای شهر بسته شد و همه چیز را به پای عارف نوشتند؟

خیر، من در همین سطح به شما می‌گویم این چنین نبود.

حزب اعتماد ملی می‌گوید ما نام ۱۰ نفر را به شورای عالی معرفی کردیم که سه نفر که به خودشان نزدیک بوده را انتخاب کردند.

انتخاب با یک مرجع بود به نام هیات‌رئیس که بین ۴۱ نفر باید ۲۱ نفر را انتخاب می‌کرد و این رای گیری بود در شورا.

در هیات‌رئیس چه کسانی بیشتر تصمیم‌گیرنده بودند؟

همه در یک سطح هستند. موسوی‌لاری، مرعشی‌ودیگران هستند و همه با هم برابرند و به تصمیم می‌رسند.

«ترس تکرار مجدد اتفاقات شورای شهر اول در این شورا وجود دارد

چند روز پیش یاشار سلطانی هشدار می‌داد که با توجه به وضعی که به وجود آمده و رانت‌هایی که موجود است نکند دوباره چمران به‌عنوان رئیس شورای شهر چهار سال آینده انتخاب شود؟ این هشدار را چقدر جدی می‌دانید؟

مردم با فردی میثاق نامه امضا نکردند. برای همین سال ۸۴ احمدی‌نژاد رئیس جمهور می‌شود در سال ۹۲ در حالی که خیلی‌ها معتقد بودند روحانی‌شناسی برای ریاست جمهوری ندارد به‌عنوان رئیس جمهور انتخاب می‌شود.

مردم تصمیم می‌گیرند. برخی چون تجربه شورای اول را دارند نگران هستند که بار دیگر آن تجربه تکرار شود. یکی از تصمیم‌های خوبی که گرفته شد این بود که در شورای شهر پنجم هیچ یک از ۲۱ نفر نباید خارج شوند و این اوج بلوغ است. مورد بعد این است که هر فردی که قرار است شهردار آینده شود باید با ۲۱ رای شهردار شود و این بسیار مناسب است.

به نظر شما در بین گزینه‌های مطرح شده کدام گزینه برای پست شهرداری تهران مناسب‌تر است؟

همه این گزینه‌ها خوب هستند و ویژگی‌هایی دارند.

به نظر شما بین جنتی، هاشمی، مهرعلیزاده و نجفی چه کسی شانس بیشتری برای تصدی این سمت دارد؟ همه اینها از دوستان بنده هستند و هر کدام را که بگویم فردا پشت سرم کلی حرف درست می‌شود و اسم نمی‌برم. اگر عضو شورای شهر بودم تلاش‌م را می‌کردم که یک نفر انتخاب شود. همه افرادی که شما نام بردید افراد خوبی هستند و بعد از اینکه انتخاب شدند باید به نظر جمع احترام گذاشت.

آیا احتمال دارد که شورای سیاست‌گذاری جهانگیری را به‌عنوان شهردار تهران معرفی کند تا او را برای کاندیدا معرفی انتخابات سال ۱۴۰۰ آماده کنند؟

شورای سیاست‌گذاری تصمیم نمی‌گیرد و تصمیم با اعضاست. این ۲۱ نفر هستند که شهردار را مشخص می‌کنند. پیش‌بینی من این است که روحانی به هیچ وجه جهانگیری را از دست نخواهد داد.

«بعد از فوت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی هیچ خللی در اصلاحات وارد نشد

بعد از فوت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی (ره) پیش‌بینی می‌شد که در رهبری جریان اصلاحات خللی وارد شود. به نظر شما بعد از درگذشت او جریان اصلاحات دچار مشکل شده است؟

خیر. هرگز اصلاحات قائم به شخص نیست. آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی زنده بسیار بزرگی برای کشور بود. ولی بالاخره این موضوعی است که همه را درگیر خواهد کرد. جریان اصلاحات رهبر دارد و رهبران این جریان به دنبال توسعه سیاسی هستند و بسیار هم در این زمینه موفق هستند.

به نظر شما اگر امروز آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در قید حیات بودند کنار آمدن اصلاح‌طلبان با روحانی در بحث انتخاب وزیرا راحت‌تر نبود؟

نمی‌توانم پیش‌بینی کنم. هاشمی قبل از تحلیف سال ۹۲ جلسه شامی را گذاشتند که برخی از بزرگان از جمله ناطق نوری و سیدحسن هم بودند که روحانی را قانع کنند که وزیر کشور نباید رحمانی فضل‌ی باشد که آقای روحانی در ابتدا پذیرفتند ولی در آخر او را وزیر کشور معرفی کرد. افراد پیشنهادی در این پست هم افرادی مانند محمد شریعتمداری و فروزنده بودند. می‌خواهم بگویم که روحانی خودش تصمیم می‌گیرد و در روز تحلیف کابینه‌با معرفی می‌کند.

این که می‌گویند آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در برخی اوقات از روحانی ناراحت بود، حقیقت دارد؟

خیر، اینها بعضا شایعاتی است که به آن دامن زده می‌شود که شکافی ایجاد شود و مثلا درباره خانواده هاشمی مطرح می‌شود.

به نظر شما از دوم خرداد تا کنون چه افرادی به اصلاحات ضربه زدند؟

افرادی که با دادن اصلاح‌طلبی روی کار آمدند و به این جریان پشت کردند را می‌توانم بگویم. همان‌طور که احمدی‌نژاد با نام اصولگرایی بر سر کار آمد و به این جریان ضربه زد و حتی ممکن است در داخل و خارج کشور باشند. امروز برخی از اصولگرایان می‌گویند که فلانی از ما نیست. گفت‌مان اصولگرایی نیز تعریفی دارد و در این تعریف باید حرکت کرد و اصل این تعریف نیز منافع ملی است.

«به اصولگرایان بدبین نیستم، چون حساب خود را از احمدی‌نژاد جدا کردند

به نظر شما تئهایی که در کابینه خاتمی بودند از کشور فراری شدند و طرح‌هایی برای براندازی نظام سیاسی کشیدند، آیا به جریان اصلاحات ضربه زدند؟ مگر می‌شود جلوی تفکر را گرفت. نمی‌شود به خاطر اشتباهات افرادی به کل یک جریان بدبین شد. مثلا من به اصولگرایان بدبین نیستم چون حساب خود را از محمود احمدی‌نژاد جدا کردند. من معتقدم جریان اصلاحات و اصولگرایان دو جریان اصلی کشور هستند و باید با یکدیگر بحث و مذاکره کنند تا اختلافات حل شود. باید با تندروری‌ها مقابله کرد. مثلا با تندروری‌ای که در جریان سفارت عربستان شد.

«در اصلاحات تندرور نداریم و تندروری مشاهده نمی‌شود

در جریان اصلاحات نیز می‌توان افراد افراطی را مشاهده کرد؟

خبر من در جریان اصلاح‌طلبی تندروری نمی‌بینم. چون ذاتا در اصلاحات یک تعریف تعادل نهادینه شده است و امروز نمی‌توانیم بگویم اصلاح‌طلب تندرور. اصلاح‌طلب اصلا اسمش روی خودش است.

«تحصن نمایندگان اصلاح‌طلب مجلس ششم تندروری نبود

حجاریان در مصاحبه‌ای گفته بود عملکرد نمایندگان مجلس ششم و تحصن تندروری بود. نظر شما چیست؟ من آن اقدام را در زمان خود می‌بینم و آن را تندروری نمی‌دانم. آنها در زمان خود تصمیم گرفتند. در سال ۵۸ افرادی سفارت آمریکا را اشغال کردند.

«اگر در ماجرای تسخیر سفارت آمریکا بودم از دیوار سفارت بالا نمی‌رفتم

آیا آن را تندروری می‌دانید؟ من اگر آن روز بودم از دیوار سفارت بالا نمی‌رفتم. من که جای آنها نبودم. امام راحل نام آن را گذاشت انقلاب دوم. اگر امروز چنین اتفاقی بیفتد

امروز هم اعتراض می‌کنند. همان‌طور که اصولگرایان به ماجرای تسخیر سفارت عربستان و انگلستان اعتراض کردند.

شورای شهر اول را وزارت کشور اصلاحات منحل کرد. اگر اقدامات شورای شهر اول تندروری نبود پس چه نام دیگری می‌توان روی آن گذاشت؟

برخی اوقات حرکاتی اتفاق می‌افتد که اشتباه است. هرکسی در اصلاحات افراط کند از دایره خارج می‌شود. در آن روز وزارت کشور تصمیم درستی گرفت. اعضای شورای شهر امروز خیلی‌ها هستند. آیا آنها همان افراد هستند؟ امروز ناراحت هستیم که چرا اصغرزاده جزء ۲۱ نفر نیست.

«اقدامات شورای شهر اول تندروری بود

ما در کار بوده‌ایم و می‌دانیم که چگونه است. من اگر بودم حتما

اصغرزاده را انتخاب می‌کردم. او جزء افرادی بود که در شورای شهر اول حضور داشت و در انحلال شورای اول نیز نقش داشت. ولی او تغییر کرد. همان‌طور که سال ۵۸ در حادثه سفارت بود امروز می‌گوید اشتباه کردیم. آنها در آن حرکت با امام (ره) مشورت نکردند و بعد امام را در جریان گذاشتند.

مسجد جامعی گفت خاتمی گفته است ۲۱ نفر شورای شهر با ۳۰ نماینده مجلس جلسه‌ای تشکیل بدهند.

بله این جلسات تشکیل شده است با عنوان پارلمان تهران. امروز تهران بحران‌هایی دارد که باید همه به آنها نگاه ویژه‌ای داشته باشند.

چند وقت پیش تاجیک در مصاحبه‌ای گفته بود یکی از بزرگ‌ترین ایرادات ما اصلاح‌طلبان فاصله‌گیری از دین و مساجد و هیات‌های مذهبی بوده است و باید دوباره با این مراکز دینی رابطه برقرار کنیم. نظر شما چیست؟ چرا اصلاحات از طبقه محروم و مستضعف جامعه فاصله گرفته است؟

کاملا حرف او را قبول دارم. احزاب باید بیایند و این رابطه را برقرار کنند. اصلاحات یک قفتمان است و احزاب این جریان باید بیایند. نمونه‌اش ترکیه است که اردوغان این کارها را کرد. احزاب اگر فقط در زمان انتخابات در میدان سیاست باشند اشتباه کرده‌اند و همیشه باید باشند. حرف تاجیک بسیار درست است.

احزاب اصلاح‌طلب در شورای سیاست‌گذاری بسیار به رویکرد رهبران جریان اصلاحات منتقد هستند. می‌گویند آنها به احزاب اجازه فعالیت نمی‌دهند.

بله، من تاحدودی این را قبول دارم و باید دست احزاب اصلاح‌طلب را باز کرد. احزاب باید به سمتی بروند که خود تصمیم بگیرند، در حزب نباید عضو درجه یک و درجه دو داشته باشیم. نماینده نماینده مردم است. از سال ۹۴ شورای سیاست‌گذاری مجموعه ادوار اصلاح‌طلبان استان‌ها را جمع‌آوری کردند و مرجع دعوای در تهران شد.

«امروز بین اعضای حزب اعتماد ملی اختلاف است

امروز اگر فردی مثلا از اعتماد ملی حرفی را در غیاب دبیرکل خود می‌گوید یکسری انتقادات به آنها وارد است. امروز بین اعضای این حزب اختلاف است و حتی تا منحل شدن نیز رفت که گروهی با انحلال مخالفت کرد. امروز بین گرمی مقدم و منتجب‌نیا که هر دو از یک حزب هستند اختلاف دیدگاه وجود دارد. کمیته‌های شورای سیاست‌گذاری برای همین تشکیل شده است که احزاب نقش فعال تری داشته باشند و برای انتخابات ۹۸ امیدوارم که سازوکار منظم‌تر و بهتری ایجاد شود.

«شهریور؛ آغاز فعالیت برای انتخابات مجلس

آیا برای انتخابات سال ۹۸ شورای عالی سیاست‌گذاری کار خود را آغاز کرده است؟ آیا احتمال آن وجود دارد که عارف سرلیست شما باشد؟ به‌زودی سازوکار انتخابات سال ۹۸ آغاز خواهد شد. اعضای شورای عالی منتظرند تا دولت شکل بگیرد و شهردار تهران انتخاب شود و از نیمه دوم سال ۹۶ یعنی شهریور ماه سازوکار انتخابات تعیین می‌شود. عارف نیز به دلیل ایثار سال ۹۲ و نقشی که داشت چهره محبوبی دارد.

نظر شما نسبت به سکوت عارف و فعال نبودن او در اداره مجلس چیست؟

او چهره‌ای آرام دارد و نسبتا ساکت است.

«لاریجانی نسبت به عارف در مجلس فعال‌تر است

لاریجانی نسبت به عارف فعال‌تر است؟ بله. تجربه او بیشتر است، هر فردی را نیز باید در جای خود نگاه کرد.

«جهانگیری کاندیدای بالقوه انتخابات ۱۴۰۰ است

برای سال ۱۴۰۰ جهانگیری را به‌عنوان کاندیدا معرفی می‌کنید؟ به نظر بنده او در حال حاضر یک کاندیدای بالقوه است. در آن زمان نیز رهبران جریان اصلاحات شورای مشورتی و شورای سیاست‌گذاری حتما تصمیم‌گیری خواهد داشت. نخ تسبیح هیات دولت جهانگیری است. من معتقدم رئیس‌جمهور باید رئیس دولت باشد و روحانی باید کابینه کارآمدی را تشکیل دهد. همیشه هم بار کاری معاون اول زیاد بوده است.

شما شانس ظریف را برای کاندیدای انتخابات، چقدر می‌دانید؟

به نظر من اگر امروز برای او انتخابات برگزار کنیم یکی از جایگاه‌های بالا را دارد. او مقبولیت خوبی در جامعه دارد اما با شناختی که از ظریف دارم او هیچ وقت برای رئیس‌جمهوری نخواهد آمد.